

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1085/2006 НА СЪВЕТА

от 17 юли 2006 година

за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 181а от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид съответното становище на Европейския парламент¹,

като взе предвид становището на Комитета на регионите²,

като има предвид, че:

(1) С цел подобряване на ефективността на външното подпомагане на Общността беше предвидена нова рамка за нейното планиране и предоставяне. Настоящият инструмент представлява един от основните инструменти, предназначени за пряко подпомагане на европейската политика в областта на външното подпомагане.

(2) Член 49 от Договора за Европейския съюз постановява, че всяка европейска държава, която съблюдава принципите за свобода, демокрация, зачитане на правата на човека и на основните свободи, както и тези на правовата държава, може да подаде молба за членство в Съюза.

(3) Кандидатурата за членство на Република Турция в Европейския съюз бе прието от Европейския съвет на срещата му в Хелзинки през 1999 г. Предприсъединителна помощ се предоставя на Република Турция от 2002 г. На срещата си в Брюксел на 16 и 17 декември 2004 г. Европейският съвет препоръча откриване на преговорите за присъединяване на Турция.

(4) На срещата от Санта Мария да Фейра, проведена на 20 юни 2000 г., Европейският съвет подчерта факта, че страните от Западните Балкани са потенциални кандидати за присъединяване към Европейския съюз.

(5) В рамките на срещата от Солун, проведена на 19 и 20 юни 2003 г., Европейският съвет припомни своите заключения от Копенхаген (декември 2002 г.) и от Брюксел

¹ Становище от 6 юли 2006 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

² ОВ С 231, 20.9.2005 г., стр. 67.

(март 2003 г.) и препотвърди своята решимост за пълна и ефективна подкрепа на европейската перспектива за страните от Западните Балкани, които да станат част от ЕС веднага щом отговорят на установените за това критерии.

(6) Европейският съвет на своята среща в Солун през 2003 г. също посочи, че процесът на стабилизиране и асоцииране представлява общата рамка на европейския път на страните от Западните Балкани до тяхното бъдещо присъединяване.

(7) В резолюцията си по заключенията на Европейския съвет от срещата в Солун Европейският парламент признава, че всяка от страните от Западните Балкани се приближава към присъединяването, но в същото време постави акцент и върху факта, че всяка от страните следва да бъде оценявана в зависимост от собствените ѝ заслуги.

(8) Всички страни от Западните Балкани биха могли да се считат за потенциални страни кандидати, но следва да се направи ясно разграничение между страни кандидати и потенциални страни кандидати.

(9) На срещата си в Брюксел от 17 и 18 юни 2004 г. Европейският съвет препоръча откриване на преговорите за присъединяването на Хърватска.

(10) На срещата си в Брюксел от 15 и 16 декември 2005 г. Европейският съвет взе решение за предоставяне на статут на страна кандидат на Бившата югославска република Македония.

(11) Освен това на срещата си в Брюксел от 16 и 17 декември 2004 г. Европейският съвет препоръча ангажирането на Европейския съюз, успоредно с преговорния процес по присъединяването, и със задълбочения политически и културен диалог с всяка от страните кандидати.

(12) В интерес на последователността и съгласуваността при подпомагането от Общността, помощта за страните кандидати и за потенциалните страни кандидати следва да се предоставя в съгласувана рамка, която да се ползва от изводите, направени от предходните инструменти за предприсъединяване, както и от Регламент (ЕО) № 2666/2000 на Съвета от 5 декември 2000 г. относно помощта за Албания, Босна и Херцеговина, Хърватия, Съюзна република Югославия и Бивша Югославска република Македония³. Подпомагането следва да е съгласувано и с политиката за развитие на Общността съгласно член 181а от Договора за ЕО.

(13) Помощта за страните кандидати и за потенциалните страни кандидати следва да продължава да подкрепя усилията им за укрепване на демократичните институции и правовата държава, за предприемане на реформа в публичната

³ ОВ L 306, 7.12.2000 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2112/2005 (ОВ L 344, 27.12.2005, стр. 23).

администрация, за извършване на икономическите реформи, за зачитането на правата на човека и правата на малцинствата, за популяризиране на равенството между половете, в подкрепата на развитието на гражданското общество и регионалното сътрудничество, за поощряване на помирението и възстановяването, както и да допринася за устойчиво развитие и намаляване на бедността в тези страни и следва да е насочена към подпомагане на широк спектър от мерки за институционално изграждане.

(14) Помощта за страните кандидати следва освен това да се съсредоточи върху приемането и прилагането на достиженията на правото на ЕО в тяхната цялост и върху подготовката на тези страни за прилагане на селскостопанската политика и политиката на сближаване на Общността.

(15) Помощта за потенциалните страни кандидати може да съдържа мерки за привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕО и за подкрепа на инвестиционните проекти, целящи по-конкретно придобиването на управленски умения в областта на регионалното развитие, развитието на човешките ресурси и развитие на селските райони.

(16) Подпомагането следва да се предоставя на основата на обща многогодишна стратегия, която отчита приоритетите на процеса на стабилизиране и асоцииране, както и стратегическите приоритети на предприсъединителния процес.

(17) За да подпомогне финансовата част на тази стратегия и без да засяга прерогативите на бюджетния орган, Комисията представя своите намерения по финансовите средства, предложени да бъдат отпуснати през следващите три години, като ги представи под формата на многогодишна индикативна финансова рамка, съставляваща неразделна част от пакета мерки, свързани с разширяването в едногодишен план.

(18) Разделите „Подпомагане на прехода и институционално изграждане“ и „Трансгранично сътрудничество“ следва да са достъпни за всички страни бенефициери с цел да се подпомогне процесът на прехода и сближаването с ЕС, както и за поощряване на регионалното сътрудничество помежду им.

(19) Разделите „Регионално развитие“, „Развитие на човешките ресурси“ и „Селско развитие“ следва да са достъпни само за страните кандидати, акредитирани за децентрализирано управление на средствата, с цел подпомагане на подготовката на следващия етап на присъединяване, и по-конкретно осъществяване на политиката на сближаване и развитие на селските райони на Общността.

(20) За потенциалните страни кандидати и страните кандидати, които не са акредитирани за децентрализирано управление на средствата, следва все пак да се допуска, във връзка с раздел „Подпомагане на прехода и институционално изграждане“, те да се възползват от мерки и действия от сходен характер, осигурени във връзка с раздели „Регионално развитие“, „Развитие на човешките ресурси“ и „Развитие на селските райони“.

(21) Помощта следва да се управлява съгласно правилата, свързани с външното подпомагане, изложени в Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности⁴, с помощта на структури, доказали своите качества в процеса на предприєдиняването, като например децентрализираното управление, туининга и TAIEХ (Инструмент за техническо подпомагане и обмен на информация), но също следва да бъде предоставена възможност за новаторски подход, като например с помощта на поделеното управление, осъществяването в държавите-членки на трансгранични програми по външните граници на Европейския съюз. Трансферът към страните бенефициери на знания и опит относно приложението на достиженията на правото на ЕО от държавите-членки, разполагащи с опит в областта, би бил много полезен в този контекст.

(22) Мерките, необходими за прилагането на настоящия регламент, са управленски мерки по прилагането на програмите, свързани с ангажирането на значителни бюджетни средства. Те би следвало да бъдат постановени в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁵ чрез представяне пред Управителния комитет на документи за многогодишно индикативно планиране.

(23) Едногодишните или многогодишните програми, изготвени на хоризонтална основа и по държави, за прилагането на подпомагането във връзка с раздели „Подпомагане на прехода и институционално изграждане“ и „Трансгранично сътрудничество“ следва също да се представят пред Управителния комитет съгласно Решение 1999/468/ЕО.

(24) Многогодишните програми за прилагане на раздели „Регионално развитие“, „Развитие на човешките ресурси“ и „Развитие на селските райони“ следва също да се представят на Управителния комитет съгласно Решение 1999/468/ЕО. Предвид че тези действия следват отблизо практиките, свързани със структурните фондове и практиките за развитие на селските райони, те в рамките на възможното следва да се обръщат към комитетите, създадени за структурните фондове и за развитието на селските райони.

(25) В случаите, в които Комисията прилага настоящия регламент, използвайки централизирано управление, тя следва да се отнесе много внимателно към защитата на финансовите интереси на Общността, и по-конкретно да прилага правилата и стандартите на достиженията на правото на ЕО в това отношение. В случаите, когато Комисията прилага настоящия регламент, използвайки друга форма на управление, финансовите интереси на Общността следва да се защитят

⁴ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

чрез сключването на подходящи споразумения, съдържащи достатъчно гаранции в това отношение.

(26) Правилата за допустимост по отношение участието в тържни процедури и договори за субсидиране, както и тези, отнасящи се за произхода на доставките, следва да се определят в съответствие с неотдавнашното развитие, което претърпя Европейският съюз по отношение на необвързване на помощите, но следва също така да останат достатъчно гъвкави, за да е възможно да се реагира на новото развитие в тази област.

(27) Ако някоя страна бенефициер наруши принципите, залегнали в основата на Европейския съюз, или не осъществи достатъчен напредък по отношение на критериите от Копенхаген и приоритетите, определени в рамките на европейските партньорства или партньорствата за присъединяване, то Съветът следва по предложение на Комисията да може да предприеме съответните мерки; подходящо е също така да се осигури пълна и своевременна информация за Европейския парламент.

(28) Следва да се предвидят разпоредби, даващи възможност на Съвета чрез опростената процедура да внася изменения в настоящия регламент, относно статута на определена страна бенефициер.

(29) По силата на принципа за реципрочност страните бенефициери на друг регионален инструмент за външна помощ следва да могат да вземат участие в действията, предвидени в рамките на настоящия регламент, когато регионалният, трансграничният, транснационалният или световният характер на съответното действие дава възможност за добавена стойност.

(30) Предвид това, че целта на настоящия регламент, по-конкретно постепенното привеждане на страните бенефициери в съответствие със стандартите и политиките на Европейския съюз, включително, когато е приложимо, с достиженията на правото на ЕО в областта на присъединяването, не би могла да се осъществи достатъчно пълно от държавите-членки и в тази връзка е възможно да се осъществи на равнище Общност, то тя може да предприеме мерки на принципа на субсидиарност, на който е посветен член 5 от Договора за ЕО. Съгласно принципа за пропорционалност, така както е изложен в упомянатия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

(31) Предвид това, че член 181а от Договора за ЕО предписва действията за икономическо, финансово и техническо сътрудничество с трети страни да допълват тези, предприети от държавите-членки, Комисията и държавите-членки следва да осигуряват координацията, съгласуваността и допълването на помощта в съответствие с ръководните насоки на ЕС от 2001 г. за засилване на оперативната координация между Общността и държавите-членки в областта на външното подпомагане, по-конкретно чрез провеждането на редовни консултации и честа обмяна на съответната информация през различните етапи на цикъла на подпомагането.

(32) По смисъла на точка 38 от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина и доброто финансово управление⁶ в настоящия регламент се включва референтен размер на финансовото подпомагане, без това да накърнява правомощията на бюджетния орган, така както са определени в Договора за ЕО.

(33) Създаването на нова система за предприсъединителна помощ на Общността прави необходима отмяната на Регламент (ЕИО) № 3906/89 на Съвета от 18 декември 1989 г. относно икономическата помощ за Република Унгария и Полската народна република⁷, на Регламент (ЕО) № 2760/98 на Комисията от 18 декември 1998 г. за прилагане на програмата за трансгранично сътрудничество в рамките на програма ФАР⁸, на Регламент (ЕО) № 1266/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. за координиране на помощта за страните-кандидатки, в рамките на предприсъединителната стратегия⁹, на Регламент (ЕО) № 1267/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна структурна политика¹⁰, на Регламент (ЕО) 1268/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. относно помощта на Общността за предприсъединителните мерки за земеделие и развитие на селските райони в страните кандидати от Централна и Източна Европа в предприсъединителния период¹¹, на Регламент (ЕО) № 555/2000 на Съвета от 13 март 2000 г. относно осъществяването на действия в рамките на предприсъединителната стратегия за Република Кипър и Република Малта¹², на Регламент (ЕО) № 2500/2001 на Съвета от 17 декември 2001 г. относно финансовото предприсъединително подпомагане за Турция¹³ и на Регламент (ЕО) № 2112/2005 на Съвета от 21 ноември 2005 г. относно достъпа до външно подпомагане на Общността. Също така настоящият регламент следва да замени Регламент (ЕО) № 2666/2000, чието действие изтича на 31 декември 2006 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

⁶ ОВ С 139, 14.6.2006 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 375, 23.12.1989 г., стр. 11. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2257/2004 (ОВ L 389, 31.12.2004 г., стр. 1).

⁸ ОВ L 345, 19.12.1998 г., стр. 49. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1045/2005 (ОВ L 172, 5.7.2005 г., стр. 78).

⁹ ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 68.

¹⁰ ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 73.

¹¹ ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 87. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2112/2005.

¹² ОВ L 68, 16.3.2000 г., стр. 3. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 769/2004 (ОВ L 123, 27.4.2004 г., стр. 1).

¹³ ОВ L 342, 27.12.2001 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2112/2005.

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Бенефициери и обща цел

Общността подпомага страните, които са посочени в приложения I и II, във връзка с тяхното членство, при постепенното им сближаване със стандартите и политиките на Европейския съюз, включително, при необходимост, с достиженията на правото на ЕО.

Член 2

Обхват

1. Подпомагането се използва според нуждите на страните бенефициери, посочени в приложения I и II, за подпомагане в следните области:

а) укрепване на демократичните институции, както и на принципа на правовата държава, включително тяхното функциониране;

б) популяризиране и защита на правата на човека и основните свободи и по-добро спазване на правата на малцинствата, насърчаването на равенството между половете и недискриминация;

в) реформи на публичната администрация, включително установяването на система, позволяваща децентрализирано управление на подпомагането, предоставено на страната бенефициер съгласно правилата, установени в Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002;

г) икономически реформи;

д) развитие на гражданското общество;

е) социално включване;

ж) помирение, мерки за нарастване на доверието и възстановяване;

з) регионално и трансгранично сътрудничество.

2. По отношение на страните по приложение I подпомагането се използва и за подкрепа в следните области:

а) приемане и прилагане на достиженията на правото на ЕО;

б) подкрепа за изготвянето на мерки и подготовката за реализация и за управление на Общата селскостопанска политика и политиката за сближаване на Общността.

3. По отношение на страните от приложение II помощта се използва и за подпомагане в следните области:

- а) постепенно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕО;
- б) социално, икономическо и териториално сътрудничество, включително, *inter alia*, инфраструктура и дейности, свързани с инвестиции, по-специално в областите на регионалното развитие, на развитието на човешките ресурси и на развитието на селските райони.

Член 3

Раздели

1. Подпомагането се програмира и реализира във връзка със следните раздели:

- а) подпомагане на прехода и институционално изграждане;
- б) трансгранично сътрудничество;
- в) регионално развитие;
- г) развитие на човешките ресурси;
- д) развитие на селските райони.

2. Комисията следи за координацията и съгласуваността на помощите, предоставяни във връзка с отделните раздели.

3. Комисията приема правила за прилагане на настоящия регламент в съответствие с процедурата, предвидена в членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО. За целта Комисията се подпомага от ИПП комитет, предвиден в член 14, параграф 1.

Периодът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, е определен на два месеца.

Член 4

Обща рамка за подпомагане

Подпомагането, отпускано по силата на настоящия регламент, се предоставя в съответствие с общата предприсъединителна рамка, определена в европейските партньорства и партньорствата за присъединяване, и с надлежното отчитане на докладите и стратегическите документи, които са част от пакета годишни мерки на Комисията по повод разширяването.

Член 5

Информация за предлаганите за отпускане индикативни финансови средства

1. С цел да се подкрепи стратегическото планиране, предвидено в член 6, Комисията представя ежегодно на Европейския парламент и на Съвета своите намерения относно размера на финансовите средства, предвидени за отпускане за следващите три години, под формата на индикативна многогодишна финансова рамка, като се отчитат финансовата рамка, както и европейските партньорства и партньорствата за присъединяването, докладите и стратегическите документи.

2. Тази индикативна многогодишна финансова рамка представя намеренията на Комисията относно отпусканите средства, разпределени по раздели, по страни и по действия и включващи участието на няколко страни. На основата на набор от обективни и прозрачни критерии, включващи оценката на нуждите, се установяват възможностите за усвояване, спазване на изискванията и управленския капацитет. Също така надлежно се отчита всяка мярка за извънредна помощ или програма за междинни мерки, приета по силата на Регламента за създаване на инструмент за стабилност.

3. Многогодишната индикативна финансова рамка е включена в пакета от годишни мерки на Комисията, свързани с разширяването, като се поддържа и перспективното планиране в тригодишен план.

Член 6

Планиране на подпомагането

1. Подпомагането съгласно настоящия регламент, се предоставя на базата на документите за многогодишното индикативно планиране по страни, в тясно сътрудничество с националните им органи, така че да се подкрепят националните стратегии и да се осигурят ангажиментите и участието на съответната страна. При необходимост се включват гражданското общество и други субекти. Отчитат се и другите програми за подпомагане.

2. За страните, упоменати в приложение I, подпомагането се основава на партньорствата за присъединяване. Подпомагането покрива приоритетите и общата стратегия, върху които следва да се съсредоточи подготовката предвид присъединяването, на основата на периодичен анализ на ситуацията във всяка страна. Подпомагането се планира предвид критериите, определени от Европейския съвет на срещата в Копенхаген от юни 1993 г. и предвид реализирания напредък в приемането и прилагането на достиженията на правото на ЕО, както и на регионалното сътрудничество.

3. За страните, упоменати в приложение II, подпомагането се основава на европейските партньорства. На основата на периодичен анализ на ситуацията във всяка страна подпомагането покрива приоритетите и общата стратегия, върху които следва да се съсредоточи подготовката предвид засилване на интеграцията на Европейския съюз. Помощта се планира с оглед на критериите, определени от Европейския съвет на срещата в Копенхаген от юни 1993 г., и реализирания

напредък в прилагане на споразуменията за стабилизиране и асоцииране, включително регионалното сътрудничество.

4. Индикативните документи за многогодишното планиране включват индикативния размер на отпусканите средства по основните приоритети в рамките на всеки раздел предвид показателното разпределение по страни и по раздели, предложено в показателната многогодишна финансова рамка. В тях се посочват при необходимост и средствата, предоставени за програмите, включващи няколко страни, както и тези за хоризонталните инициативи.

5. Индикативните документи за многогодишното планиране се изготвят на база перспективите в тригодишен план. Те ежегодно биват преразглеждани.

6. Комисията приема индикативни документи за многогодишно планиране и ежегодно ги преразглежда в съответствие с процедурата, посочена в член 14, параграф 2, буква а).

Член 7

Програмиране

1. Помощта, отпускана във връзка с настоящия регламент,- се предоставя чрез многогодишни или едногодишни програми, изготвени, когато е приложимо, по страни и по раздели или по групи страни или теми, съгласно приоритетите, определени в индикативните документи за многогодишно планиране.

2. Програмите уточняват какви са преследваните цели, областите на подпомагане, очакваните резултати, процедурите за управление, както и общия предвиждан размер на финансовото подпомагане. Те съдържат кратко описание на видовете операции, които да бъдат финансирани, индикативните целеви суми, отпускани за всеки вид операция, и индикативния график за прилагане. Когато се налага, те представят и поуките, изведени от предишни действия за подпомагане. Целите са конкретни, представителни и измерими и включват референтни показатели, обвързани със срокове.

3. Комисията приема многогодишните и едногодишните програми и евентуалните им ежегодни преразглеждания съгласно процедурата по член 14, параграф 2.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ПО РАЗДЕЛИ

Член 8

Раздел „Подпомагане на прехода и институционално изграждане“

1. Разделът „Подпомагане на прехода и институционално изграждане“ предоставя подпомагане на страните по приложения I и II, във връзка с прилагане на целите по член 2.
2. Този раздел може, между другото, да се използва за финансиране на мерките за укрепване на капацитета и институционално изграждане, както и на мерките, свързани с инвестиции, доколкото последните не са в обхвата на членове от 9 до 12.
3. Подпомагането, предоставяно във връзка с този раздел, може да се отнася до участието в програми или агенции на Общността на страните по приложения I и II. Освен това може да се предоставя подпомагане и за регионалните и хоризонталните програми.

Член 9

Раздел „Трансгранично сътрудничество“

1. Разделът „Трансгранично сътрудничество“ може да се ползва за подпомагане на страните, упоменати в приложения I и II, за областта на трансграничното сътрудничество и когато е необходимо, транснационално и междурегионално сътрудничество между тези страни, както и между тях и държавите-членки.
2. Това сътрудничество има за цел насърчаването на добросъседските отношения, действия в полза на стабилността, сигурността и просперитета, от взаимен интерес на съответните страни и поощряването на хармоничното им, балансирано и устойчиво развитие.
3. По отношение до трансграничното сътрудничество с държавите-членки правилата, уреждащи финансовия принос на Европейския фонд за регионално развитие, както и настоящия регламент, са съответните разпоредби на член 21 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд¹⁴.
4. Сътрудничеството ще се координира с останалите инструменти на Общността за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество. В случай на трансгранично сътрудничество с държавите-членки този раздел включва в своя обхват районите, разположени от двете страни на границата(ите), била(и) тя(те) сухоземна(и) или морска(и).
5. В съответствие с целите на настоящия член този раздел може, между другото, да се използва и за финансиране на мерките по укрепване на капацитета и институционално изграждане, както и за инвестиционни мерки.

¹⁴ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25.

Член 10

Раздел „Регионално развитие“

1. Разделът „Регионално развитие“ е за подпомагане на страните, упоменати в приложение I, в областта на изработване на принципите за действие и подготовката за прилагане и управление на политиката за сближаване на Общността, по-конкретно във връзка с Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд.

2. Този раздел може да даде своя принос при финансиране на видовете действия, предвидени с Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие¹⁵ и с Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за създаване на кохезионен фонд¹⁶.

Член 11

Раздел „Развитие на човешките ресурси“

1. Разделът „Развитие на човешките ресурси“ е за подпомагане на страните от приложение I в областта на изработване на принципите за действие и подготовката за прилагане и управление на политиката за сближаване на Общността, и по-конкретно във връзка с Европейския фонд за регионално развитие и кохезионния фонд.

2. Този раздел може да даде своя принос при финансиране на видовете действия, предвидени с Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския социален фонд¹⁷.

Член 12

Раздел „Развитие на селските райони“

1. Разделът „Развитие на селските райони“ е за подпомагане на страните, упоменати в приложение I, в областта на изработване на принципите за действие и подготовката за прилагане и управление на Общата селскостопанска политика на Общността. Той допринася по-конкретно за трайното адаптиране на земеделския сектор и селските райони и подготовката на страните кандидати за прилагане на достиженията на правото на ЕО по отношение на Общата селскостопанска политика и свързаните с нея политики.

¹⁵ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1.

¹⁶ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 79.

¹⁷ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 12.

2. Този раздел може да даде своя принос при финансиране на видовете действия, предвидени с Регламент (ЕО) № 1689/2005 от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)¹⁸.

ДЯЛ III

УПРАВЛЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ

Член 13

Управление на подпомагането, изготвяне на отчети

1. Комисията носи отговорност за прилагането на настоящия регламент, като действа съгласно процедурата по член 14 и съгласно реда и начина за прилагане по член 3, параграф 3.
2. Действията, предприети във връзка с настоящия регламент, се ръководят, проверяват, оценяват и са обект на отчети в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002. Финансирането от Общността може да приема формата на конвенции за финансиране между Комисията и страните бенефициери, на договори за обществени поръчки или на конвенции за субсидиране с национални или международни публични институции или физически или юридически лица, обвързани с прилагането на действията или с договори за работа. По отношение на транснационалните програми с държави-членки по силата на член 9 от настоящия регламент, задачите по изпълнението могат да се делегират на държавите-членки, като в тези случаи те се изпълняват под формата на поделено управление съгласно съответните разпоредби на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002. В случаите на поделено управление управляващият орган функционира съгласно принципите и правилата, установени в Регламент (ЕО) № 1083/2006.
3. Комисията може също така да получава и управлява средства, отпуснати от други донори, под формата на постъпления, с предназначение съгласно член 18 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002, за прилагане на действията с тези донори.
4. В надлежно обосновани случаи Комисията може да реши съгласно член 54 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 да повери задачи, свързани с публични правомощия, и по-специално задачи по прилагане на бюджета, на институциите, изброени в член 54, параграф 2 от упоменатия регламент. Институциите, определени в член 54, параграф 2, буква в) от упоменатия регламент, могат да бъдат натоварени със задачи, свързани с публични правомощия, ако са с международно признат статут, съобразяват се със системите за управление и контрол, признати на международно равнище, и се контролират от публичен орган.

¹⁸ ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1.

5. Бюджетните ангажименти, свързани с действията, които се разпростират върху период, надхвърлящ една финансово-отчетна година, могат да се разпределят за няколко финансови години по годишни траншове.

6. Ежегодно Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета отчет за реализацията на подпомагането на Общността, предоставяно по силата на настоящия регламент. Този отчет съдържа данни относно финансираните действия в рамките на годината и договорените работи по мониторинга, както и предоставя оценка на получените резултати във връзка с реализацията на подпомагането.

Член 14

Комитети

1. Създава се ИПП комитет, съставен от представители на държавите-членки и председателстван от представител на Комисията. Този комитет е натоварен да съдейства на Комисията, по-конкретно във връзка със задачата ѝ да следи за координираността и съгласуваността на подпомагането, отпускано във връзка с отделните раздели, в съответствие с член 3, параграф 2.

ИПП комитетът приема свой процедурен правилник.

2. а) Комисията приема документи за многогодишно индикативно планиране и техните годишни преразглеждания, посочени в член 6 от настоящия регламент, както и програмите относно помощите, предоставяни във връзка с членове 8 и 9 от настоящия регламент, в съответствие с процедурата, предвидена с членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО. За целта Комисията се ползва от съдействието на ИПП комитета.

Периодът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на един месец.

б) Комисията приема програми относно подпомагането, предоставяно във връзка с член 10 от настоящия регламент, в съответствие с процедурата, предвидена в членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО. За целта Комисията се ползва от съдействието на координационния комитет на фондовете, посочен в член 103 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

Периодът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на един месец.

в) Комисията след консултации с комитета, посочен в член 147 от Договора за ЕО, приема програма за подпомагането, която се отпуска във връзка с член 11 от настоящия регламент, в съответствие с процедурата, предвидена в членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО. За целта Комисията се ползва от съдействието на координационния комитет на фондовете, посочен в член 103 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

Периодът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на един месец.

г) Комисията приема програми относно подпомагането, предоставяна във връзка с член 12 от настоящия регламент, в съответствие с процедурата, предвидена в членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО. За целта Комисията се ползва от съдействието на Комитета за развитие на селските райони, създаден по силата на член 90 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Периодът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на един месец.

3. Решенията за финансиране, които не са обхванати от многогодишната или едногодишната програма, се приемат от Комисията в съответствие с процедурата, посочена в параграф 2, буква а) от настоящия член.

4. Комисията приема измененията на многогодишните или едногодишните програми и решенията, посочени в параграф 3, когато те не променят по значим начин естеството на първоначалните програми и действия и, по отношение на финансовата компонента, когато не надхвърлят 20 % от общата сума, предвидена за съответната програма или действие, в рамките на 4 милиона евро. Комитетът, дал становище по първоначалната програма или действие, бива информиран за всички решения за изменение.

5. В работата на комитетите по въпроси, свързани с Европейската инвестиционна банка, участва един наблюдател на банката.

Член 15

Видове подпомагане

1. Подпомагането във връзка с настоящия регламент може да е предназначено за финансиране, между другото, и на инвестиции, договори за обществени поръчки, субсидии, включително изплащане на лихви за субсидии, специализирани заеми, гаранции по заеми и финансово подпомагане, бюджетно подпомагане и други специализирани форми за бюджетни помощи, както и участие в капитала на международни финансови институции или регионални банки за развитие, доколкото финансовият риск, поеман от Общността, е в рамките на тези средства. Помощта за бюджета са извънредна и свързана с точните цели и съответните критерии и се подчиняват на принципите за прозрачност, надеждност и ефективност на администриране на публичните финанси на страната бенефициер, както и на наличието на добре очертана браншова или макроикономическа политика, принципно одобрена от международните финансови институции. Отпускането на подпомагане за бюджета е обусловено от осъществяването на достатъчен напредък при прилагането на целите по отношение на тяхното въздействие и резултат.

2. Подпомагането може да се реализира чрез мероприятия за административно сътрудничество с участието на експерти от публичния сектор, изпратени от държавите-членки. Тези проекти се осъществяват съобразно реда и начините за прилагане, установени от Комисията.

3. Подпомагането може също така да се използва за покриване на разходите за участие на Общността в мисии, инициативи или в международните организации, работещи в интерес на страната бенефициер, включително административните разходи.

4. По принцип не може да се използва финансиране от Общността за покриване на данъци, мита или други налози на страните бенефициери, посочени в приложения I и II.

Член 16

Мерки за подкрепа

Подпомагането може да се използва също така и за покриване на разходите по подготовката, мониторинга, контрола, одита и оценката, които са пряко необходими за прилагането на програмата и на нейните цели, а именно изследвания, срещи, информационно осигуряване и реклама, разходи, свързани с информационните системи, предназначени за обмен на информация, както и всички други разходи, свързани с административното и техническото подпомагане, с която Комисията може да разполага за администриране на програмата. Подпомагането покрива и разходите за административна поддръжка за целите на децентрализираното управление на програми от делегациите на Комисията в трети страни.

Член 17

Прилагане на подпомагането

1. Комисията и страните бенефициери сключват рамкови споразумения за прилагане на подпомагането.

2. Допълнителни споразумения за прилагане на подпомагането се сключват, в зависимост от случая, между Комисията и страните бенефициери или органите на тези страни, отговарящи за реализацията му.

Член 18

Защита на финансовите интереси на Общността

1. Всяко споразумение, произтичащо от настоящия регламент, съдържа разпоредби, осигуряващи защитата на финансовите интереси на Общността, а именно по отношение на измами, корупция и други нередности, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на

финансовите интереси на Европейските общности¹⁹, Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности²⁰ и Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)²¹.

2. Споразуменията изрично предвиждат контролни правомощия на Комисията и на Сметната палата, документално и на място, на всички страни по договори и подизпълнители, получили средства от Общността. Също така те изрично дават възможност на Комисията да осъществява контрол и инспекции на място, както е предвидено в Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96.

3. Всички договори, произтичащи от прилагането на подпомагането, гарантират на Комисията и на Сметната палата възможността да упражни правото, посочено в параграф 2, както по време, така и след прилагането на договорите.

Член 19

Правила за участие и произход, допустимост на субсидии

1. В процедури за обществени поръчки или договори за субсидии, финансирани във връзка с настоящия регламент, е позволено участието на всяко физическо лице, гражданин на държава-членка, на страна бенефициер по настоящия регламент, на страна бенефициер на европейски инструмент за съседство и партньорство или на държава-членка на европейското икономическо пространство и на всяко юридическо лице, установено на територията на такава страна или държава-членка.

2. При възлагане за обществени поръчки или договори за субсидии, финансирани във връзка с настоящия регламент, е позволено също така и участието на всяко физическо лице, гражданин на страна, различна от посочените в параграф 1, която предоставя съизмерим на външното ѝ подпомагане достъп, както и на всяко юридическо лице, установено в такава страна.

Съизмерим достъп на външното подпомагане на Общността се установява със специално решение конкретно за дадена страна или група държави от даден регион. Такова решение се приема от Комисията в съответствие с процедурата, предвидена в член 14, параграф 2, буква а), и е в сила за период от най-малко една година.

¹⁹ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1.

²⁰ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

²¹ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

Предоставянето на съизмерим достъп до външното подпомагане на Общността се основава на сравнение между Общността и други донори и се извършва или на браншово равнище, или на държавно равнище, независимо дали съответната страна е донор или бенефициер. Решението за предоставяне на този съизмерим достъп на страна донор се основава на прозрачния, съвместим и пропорционален характер на подпомагането, предоставяна от този донор, по-конкретно в нейното количествено и качествено измерение. Страните бенефициери биват консултирани по отношение на посочения в настоящия параграф процес.

3. Участието при възлагане на договори за обществени поръчки или договори за субсидии, финансирани в рамките на настоящия регламент, е отворено за международните организации.

4. Експертите, предложени в рамките на упоменатите процедури, следва да удовлетворяват изискванията за националност, предвидени в параграфи 1 и 2.

5. Доставките и оборудването, придобити в рамките на договор, финансиран във връзка с настоящия регламент, следва да бъдат с произход от Общността или от страна, за която това е допустимо по силата на параграф 1 или 2. За целите на настоящия регламент терминът „произход“ се определя от съответните правни разпоредби на Общността относно правилата за произход за митнически цели.

6. В изключителни, надлежно обосновани случаи Комисията може да разреши участието на физически лица, граждани на страни, различни от посочените в параграфи 1 и 2, или на юридически лица, установени в такива страни, или получаването на доставки и оборудване с произход, различен от посочения в параграф 5. Изключенията могат да бъдат основателни в случай на липсата на такива продукти и услуги на пазара на съответните страни, при изключителна наложителност или когато правилата за допустимост застрашават да направят невъзможно или да затруднят в крайна степен осъществяването на определен проект, програма или действие.

7. Съгласно член 114 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 от субсидии могат да се ползват физически лица.

8. Когато финансирането от Общността покрива действие, осъществено чрез международна организация, участието в съответните договорни процедури е открито за всички физически или юридически лица, които имат право на това по силата на правилата на тази организация, като се следи за осигуряването на равнопоставеност на всички донори. Същите правила се прилагат за доставките, оборудването и експертите.

Когато финансирането от Общността покрива действие, финансирано съвместно с държава-членка, с трета страна, при условие за съотносимост, така както е определена в параграф 2, или с регионална организация, участието в съответните договорни процедури е открито за всяко физическо или юридическо лице, чието участие е допустимо по силата на параграфи 1, 2 и 3, както и всяко физическо или

юридическо лице, което има право да бъде допуснато по силата на правилата на тази държава-членка, на тази трета страна или на тази регионална организация. Същите правила важат и за доставките, оборудването и експертите.

Член 20

Съгласуваност, съвместимост и координация

1. Програмите и проектите, финансирани във връзка с настоящия регламент, са съвместими с политиките на ЕС. Те са в съответствие със споразуменията, които Общността и държавите-членки са сключили със страните бенефициери, и спазват ангажиментите, произтичащи от многостранните споразумения, по които тези държави са страни.
2. Комисията и държавите-членки следят за съгласуваността на отпуснатото по силата на настоящия регламент подпомагане и финансовото подпомагане, предоставено от Общността и държавите-членки чрез други вътрешни и външни финансови инструменти, както и подпомагането от Европейската инвестиционна банка.
3. Комисията и държавите-членки гарантират координирането на съответните програми за подпомагане с цел повишаване ефективността на предоставяното подпомагане в съответствие с ръководните насоки, постановени за укрепване на оперативната координация в областта на външното подпомагане и за хармонизиране на политиките и процедурите. Координацията обхваща редовни консултации и честа обмяна на съответната информация през отделните етапи на цикъла на подпомагането, по-конкретно консултации на място, и представлява основен етап от процеса на програмиране на държавите-членки и на Общността.
4. Комисията заедно с държавите-членки приема необходимите разпоредби за осигуряване на ефективна координация, хармонизиране и сътрудничество с организациите и многостранните и регионалните структури, каквито са международните финансови институции, агенциите, фондовете и програмите на Обединените нации, както и донорите извън Общността.

Член 21

Прекратяване на подпомагането

1. Спазването на демократичните принципи и на принципите на правовата държава, както и зачитането на правата на човека и на правата на малцинствата и основните свободи съставляват основен елемент при прилагането на настоящия регламент и отпускането на помощ по силата на последния. Подпомагането на Общността в полза на Албания, Босна и Херцеговина, Хърватия, Бившата Югославска република Македония, Черна гора и Сърбия, включително Косово е предмет на условията, определени от Съвета в неговите заключения от 29 април 1997 г., а именно що се отнася до ангажимента на бенефициерите за пристъпване към демократични икономически и институционални реформи.

2. Когато една страна бенефициер не спазва тези принципи или ангажиментите, поети по силата на съответното партньорство с ЕС, или когато напредъкът, свързан със спазването на критериите за присъединяване, е недостатъчен, Съветът, като се произнася с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, може да предприеме съответните мерки по отношение на всяка помощ, отпусната по силата на настоящия регламент. Европейският съвет бива напълно и незабавно информиран за всяко решение в тази посока.

Член 22

Оценка

Комисията редовно прави оценка на резултатите и на ефективността на мерките и програмите и на ефективността от програмирането с цел да се определи дали са постигнати целите и да формулира препоръки за усъвършенстване на бъдещите операции. Комисията предава за обсъждане съответните доклади с оценка на комитетите, посочени в член 14. Тези резултати се вземат предвид при изготвянето на програмите и разпределянето на средствата.

ДЯЛ IV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23

Статут на страна бенефициер

Ако на страна бенефициер от приложение II е предоставен статут на страна кандидат за присъединяване към ЕС, Съветът, като се произнася с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, прехвърля тази страна от приложение II в приложение I.

Член 24

Междуинструментални разпоредби

С цел да се следи за съгласуваността и ефективността на предоставяната от Общността помощ, Комисията може да вземе решение съгласно процедурата, посочена в член 14, параграф 2, буква а), и други трети страни, територии и региони да могат да се ползват от действията, осъществявани по силата на този регламент, ако съответният проект или съответната програма е с регионален, трансграничен, транснационален или световен характер. Когато постъпва по този начин, Комисията се стреми да избегне всякакво дублиране с други инструменти в областта на външната финансова помощ.

Член 25

Преходни разпоредби

1. Считано от 1 януари 2007 г. се отменят Регламенти (ЕИО) № 3906/89, (ЕО) № 2760/98, (ЕО) № 1266/1999, (ЕО) № 1267/1999, (ЕО) № 1268/1999, (ЕО) № 555/2000, (ЕО) № 2500/2001 и (ЕО) № 2112/2005.

Отменените регламенти, както и Регламент (ЕО) № 2666/2000 продължават да се прилагат спрямо правните актове и задълженията по прилагане на бюджета за финансовите години, предхождащи 2007 г., и по приложение на член 31 от Акта за условията на присъединяване на Република България и Румъния и измененията към Договорите, с които се учредява Европейският съюз²².

2. Ако са необходими специални мерки за улесняване на прехода от системата, установена с Регламенти (ЕИО) № 3906/89, (ЕО) № 2760/98, (ЕО) № 1266/1999, (ЕО) № 1267/1999, (ЕО) № 1268/1999, (ЕО) № 555/2000, (ЕО) № 2666/2000 или (ЕО) № 2500/2001, към тази, установена с настоящия регламент, такива мерки биват приети от Комисията в съответствие с процедурите, посочени в член 14 от настоящия регламент.

Член 26

Референтен размер на финансовото подпомагане

Референтният размер на финансовото подпомагане за прилагане на настоящия регламент за периода 2007—2013 г. е 11 468 милиона EUR. Отпускани годишни суми следва да се гласуват от бюджетния орган в обхвата на финансовата рамка.

Член 27

Преглед

Най-късно до 31 декември 2010 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета отчет с оценка за прилагането на настоящия регламент през първите три години, с включено, при необходимост, законодателно предложение за измененията, които е необходимо да бъдат внесени в настоящия регламент.

Член 28

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

²² ОВ L 157, 21.6.2005 г., стр. 203.

Съставено в Брюксел на 17 юли 2006 година.

За Съвета:

Председател

E. TUOMIOJA

ПРИЛОЖЕНИЕ I

— Хърватия

— Турция

— Бивша Югославска република Македония

ПРИЛОЖЕНИЕ II

— Албания

— Босна и Херцеговина

— Черна гора

— Сърбия, включително Косово²³

²³ Според статута, който е определен с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации.